अभिशंकसेमांशममनिच्छंतमिवमन्यसे ॥ १६ ॥ दिव्यंविधानंभूभारापहारार्थंस्वर्गाद्देवानामवतरणं ॥ १७ ॥ आशंसेसंभावयामि ॥ १८ ॥ कथमिति भीष्मेणएतच्छर्मयाच्यमानोपिसःहितंकथंनोक्तःअपितुउक्त उपदिष्टएवदुर्योधनस्तथापिनगृहीतवानितिभावः संवत्सरगतेगतसंवत्सरे ॥ १९ ॥ संकल्पिताःवध्यत्वेननिश्चिताः लवशःक्षणशः लवोंशःक्षणःस्वीकारः राज्यलेशस्यस्वीकारेपिनसंतुष्टइत्यर्थः क्रमेणषष्ठ्यर्थेस प्तम्यर्थेचशस्प्रत्ययः ॥ २० ॥ विभाव्यंविचारणीयं ॥ २१ ॥ इतिउद्योगप० नैलकंठीयेभारतभावदीपेऊनाशीतितमोऽध्यायः ॥ ७९ ॥ ॥ ७ ॥ उक्तमिति ॥ १ ॥ राज्ञोमतंआज्ञायसंशमःसम्यक्शमःख्यापितः हे

संजानंस्तस्यचात्मानंममचैवपरंमतं ॥ अजानन्निवमांकस्मादर्जुनाद्याभिशंकसे ॥ १६ ॥ यच्चापिपरमंदिव्यंतच्चाप्यनुगतंत्वया ॥ विधानंविहितंपार्थकथंश र्मभवेत्परैः ॥ १७ ॥ यत्तुवाचामयाशक्यंकर्मणावापिपांडव ॥ करिष्येतदहंपार्थनत्वाशंसेशमंपरैः ॥ १८ ॥ कथंगोहरणेत्युक्तोनैतच्छर्मतथाहितं ॥ याच्यमा नोहिभीष्मेणसंवत्सरगतेध्वनि ॥ १९ ॥ तदैवतेपराभूतायदासंकल्पितास्त्वया ॥ लवशःक्षणशश्चापिनचतुष्टःसुयोधनः ॥ २० ॥ सर्वथातुमयाकार्यंधर्मराज स्यशासनं ॥ विभाव्यंतस्यभूयश्चकर्मपापंदुरात्मनः ॥ २१ ॥ इतिश्रीमहाभारतेउद्योगपर्वणिभगवद्यानपर्वणिश्रीकृष्णवाक्येऊनाशीतितमोऽध्यायः ॥ ७९ ॥ नकुलउवाच उक्तंबहुविधंवाक्यंधर्मराजेनमाधव ॥ धर्मज्ञेनवदान्येनश्रुतंचैवहितत्त्वया ॥ १ ॥ मतमाज्ञायराज्ञश्चभीमसेनेनमाधव ॥ संशमोबाहुवीर्यंच ख्यापितंमाधवात्मनः ॥ २ ॥ तथैवफाल्गुनेनापियदुक्तंतत्त्वयाश्रुतं ॥ आत्मनश्चमतंवीरकथितंभवतासकृत् ॥ ३ ॥ सर्वमेतदतिक्रम्यश्रुत्वापरमतंभवान् ॥ यत्प्राप्तकालंमन्येथास्तत्कुर्याःपुरुषोत्तम ॥ ४ ॥ तस्मिंस्तस्मिन्निमित्तेहिमतंभवतिकेशव ॥ प्राप्तकालंमनुष्येणक्षमंकार्यमरिंदम ॥ ५ ॥ अन्यथाचिंतितोह्यर्थः पुनर्भवतिसोन्यथा ॥ अनित्यमतयोलोकेनराःपुरुषसत्तम ॥ ६ ॥ अन्यथाबुद्धयोह्यासन्नस्मासुवनवासिषु ॥ अदृश्येष्वन्यथाकृष्णदृश्येषुपुनरन्यथा ॥ ७ ॥ अ स्माकमपिवार्ष्णेयवनेविचरतांतदा ॥ नतथाप्रणयोराज्येयथासंप्रतिवर्तते ॥ ८ ॥ निवृत्तवनवासान्नःश्रुत्वावीरसमागताः ॥ अक्षौहिण्योहिसप्तेमास्त्वत्प्रसादा ज्जनार्दन ॥ ९ ॥ इमान्हिपुरुषव्याघ्रानचिंत्यबलपौरुषान् ॥ आत्तशस्त्रान्रणेदृष्ट्वानव्यथेदिहकःपुमान् ॥ १० ॥

माधवमधुदेशज आत्मनःमतंआज्ञायबाहुवीर्यंख्यापितं हेमाधवलक्ष्मीपते ॥ २ ॥ ३ ॥ ४ ॥ तस्मिन्निति निमित्तभेदान्मतभेदोभवति कुलधुर्यस्ययुधिष्ठिरस्यमतंकुलोच्छेदोमाभूदितिकेशाकर्षणक्लिष्टायाःद्रौपद्या मतंशत्रवोनिर्मूलंउन्मूलनीयाइति तत्रकालानुरूपंयत्क्षमंयोग्यंतत्त्वयाकार्यमित्यर्थः ॥ ५ ॥ अनित्यानाशवतीमतिर्येषांते ॥ ६ ॥ नकेवलंव्यक्तिभेदान्मतभेदःकिंतुव्यक्तयैक्येपिअवस्थाभेदान्मतभेदोभवतीत्याह अ न्यथेत्यादिना अदृश्येष्विति अज्ञातवासकालेकथमनावृताश्चरिष्यामइत्येवमनोरथआसीत् दृश्येषुइदानींभव्येषुअस्मासुकदाराज्यंप्राप्स्यामइत्यस्तीतिभावः ॥ ७ ॥ प्रणयआदरः ॥ ८ ॥ नव्यथेत्कुध्येत् ॥ ९ ॥ १० ॥

Digitized by Google